

Grödinge 2010-06-10

Öppet brev till Stockholms universitet

Vetenskap eller propaganda om EMU?

Bakgrund

Hösten 2009 höll Stockholms universitet öppna föreläsningar, "Sverige, Europa, Världen – om EU i vardag och i toppolitik" i Frescati i Stockholm, annonserade bl.a. i DN den 20/9-09. En föreläsning handlade om valutaunionen, EMU, nämligen den 6/10 "**Bör Sverige införa euron?**" av Harry Flam, professor i internationell ekonomi.

Harry Flam menade sig finna vetenskapliga belegg för att skälen för ett införande av euron som valuta i Sverige vägde över skälen emot. Flams främsta skäl var den ökade handel som en gemensam valuta skulle medföra. Se Harry Flam, "The impact of the Euro on International Trade and Investment: A Survey of Theoretical and Empirical Evidence", Sieps 2009:8. Där redogör Flam för statistiska studier av handelns utveckling i en teoretisk modell, kallad gravitationsmodellen. Den största svårigheten är att isolera effekten av euron från alla andra influenser på handeln.

Det märkliga var, att Stockholms universitet inte ordnade en alternativ föreläsning, för ämnet är så kontroversiellt. Hela EU-etablissemangen kom till korta mot den stora majoriteten av svenska folket i folkomröstningen 2003 om EMU. Stockholms universitet borde åtminstone svara upp mot kravet på opartiskhet och allsidighet i vetenskap och beprövad erfarenhet.

Till saken hör att argumentet om den ökade handeln i det s.k. effektivitetsargumentet måste ges rätta proportioner. Professor Lars Calmfors, som är EMU-företrädare av politiska integrations-skäl, har i uppsatsen "Varför ska Sverige gå med i EMU?", Sieps, Europapolitisk analys 6-2009, gjort en sådan analys och något utförligare i debattartikeln i DN 15/1 -10. "Vad gäller *handelseffekterna* fanns tidigare bara studier av hur handeln påverkades av växelkurssvängningar mellan olika valutor. Studierna visade på små effekter. Nu finns studier av vad som hänt sedan euron infördes. De tyder på att den gemensamma valutan ökat handeln mellan euroländerna med mellan 10 och 30 procent.

Ökad handel är emellertid inte något självändamål utan frågan är vilka inkomstökningar den leder till. En vanlig uppskattning är att inkomstökningen är liten: några tiondels procent av BNP. Det kan också illustreras av att Sverige under en tioårsperiod före den nuvarande krisen hade cirka en procent högre produktivitetsökning per år än de stora euroländerna. Det indikerar, att andra faktorer är mycket viktigare för tillväxten än euron." DN 15/1 -10

Nationalekonomerna Nils Lundgren och Birgitta Swedenborg hade tillsammans med näringslivets Rune Andersson och Sven Hagströmer redan publicerat en artikel i Göteborgsposten den 2/2 -09, där man granskat den rapport som för SNS (Studieförbundet näringsliv och samhälle) lagts fram av en grupp internationella ekonomer ledd av Harry Flam, som själv för Sveriges del svarat ja på frågan: ”EMU efter tio år – ska Danmark, Sverige och Storbritannien ansluta sig?”

”Gruppen visar att det samhällsekonomiska värdet av den ökade utrikeshandel vi skulle få är obetydligt. Vi talar om en engångshöjning av BNP med ett par, tre promille, högt räknat. Det argumentet faller alltså. Vad blir kvar?

SNS-gruppen har haft en förödande otur med sin tajming.

Den skulle utvärdera EMU efter tio år, men det var tio år av vackert ekonomiskt väder. Medan den slutförde arbetet utbröt full storm. En global finanskris! Att bedöma EMU:s sjövärdighet utifrån erfarenheterna av en tioårig söndagsseglats går inte och det sägs också ärligt i rapporten.

Men därmed faller argumentet att Sverige inte haft någon nytta av egen valuta och penningpolitisk självständighet. Den har i huvudsak inte behövts under söndagsseglatsen.”
GP 2/2 -09

Stockholms universitet borde ha lämnat plats för en alternativ föreläsning. Allsidighet och kritiskt tänkande borde ha uppmuntrats – trots de förväntningar som fanns hos EU-etablissemangen på följsamhet under Sveriges EU-ordförandeskap. Ensidigheten ledde till propaganda.

Krav på alternativ föreläsning

Innan föreläsningsserien var över fick jag den 10 november 2009 tag på den person som var ansvarig för föreläsningarna på Stockholms universitet och framförde kravet på en alternativ föreläsning. Jag hänvisade till artikeln i GP av Nils Lundgren m.fl. och föreslog, att en sådan öppen föreläsning skulle hållas under våren med t.ex. Nils Lundgren. Men svaret var negativt! Jag svarade att vi skulle återkomma skriftligt.

Vi hemställer därför att Stockholms universitet anordnar en sådan alternativ föreläsning om EMU med t.ex. Nils Lundgren under hösten 2010 och hänvisar också till artikeln, ”Den rörliga svenska kronan och räntan bäst för Sverige” på vår hemsida:

www.nejtill.eu.se/botkyrka

Vi ser fram emot ert svar snarast.

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU - BOTKYRKA

ordf. Kaj Lidén
Hästhagen 6
147 92 Grödinge